

Interreg Projekt AgriNatur AT – HU Lokaler Umsetzungsplan AT für den Wiener Anteil am Nationalpark Donau-Auen

Erarbeitung von zwei Entwicklungsszenarien basierend auf der Erstellung ökologischer Planungsgrundlagen durch die Zusammenführung von Datenbeständen, Projektmonitoring und Weiterentwicklung anhand der Ergebnisse von ExpertInnen-Workshops

5. AgriNatur-ExpertInnen-Workshop, Wien, am 26. Mai 2021

Team Lokaler Umsetzungsplan AT

Barbara Brandstätter, Anna Dopler, Hans Peter Haslmayr, Daniela Hofinger,
Gabriele und Harald Kutzenberger, Milena McInnes, Valent In Rakos, Tatiana Meshkova

Interreg projekt AgriNatur AT – HU Helyi végrehajtási terv AT a A Duna árterének bécsi része a Nemzeti Parkban

Két fejlesztési forgatókönyv kidolgozása az ökológiai tervezési alapok létrehozása alapján, az adatsorok kombinálásával, a projektek nyomon követése és továbbfejlesztése a szakértői műhelyek eredményei alapján.

4. kétoldalú szakértői munkaértekezlet Bécs 26. május 2021

Csapat Helyi végrehajtási terv AT

Barbara Brandstätter, Anna Dopler, Hans Peter Haslmayr, Daniela Hofinger,
Gabriele und Harald Kutzenberger, Milena McInnes, Valent In Rakos, Tatiana Meshkova

Der AgriNatur AT-HU
Prozess zum Lokalen Umsetzungsplan „LUP AT“

Monitoring von naturschutzfachlich bedeutenden Artengruppen zur Abschätzung möglicher Folgen einer Ackerauflassung für den Artenschutz: Vögel, Tagfalter, Wildbienen, Laufkäfer, Ackerkräuter

Neuzonierung auf der Grundlage des Erfahrungswissens der Revierförster, des Landwirtschaftsbetriebs und eines interdisziplinären ExpertInnen-Teams

Entwicklung von zwei Szenarien der Landschaftsentwicklung

Flächenscharfe Flurneueordnung für die Ackerflächen und Abstimmung möglicher Maßnahmen zur ökologischen und betrieblichen Optimierung mit dem Landwirtschaftsbetrieb

Az AgriNatur AT-HU
A helyi végrehajtási terv folyamata "LUP AT"

A természetvédelem szempontjából fontos fajcsoportok nyomonkövetése annak érdekében, hogy felmérjék a szántóterület felhagyásának lehetséges következményeit a fajmegőrzésre nézve: madarak, pillangók, vadméhek, talajbogarak, szántóföldi gyomok.

A körzeti erdészek, a mezőgazdasági vállalkozás és egy interdiszciplináris szakértői csoport tapasztalatai alapján történő átminősítés

Két tájfejlesztési forgatókönyv kidolgozása

A szántóterületek területspecifikus területrendezése és az ökológiai és működési optimalizálást célzó lehetséges intézkedések összehangolása a mezőgazdasági vállalkozással.

Das Ergebnis des Lokalen Umsetzungsplans für den Wiener Anteil am Nationalpark Donau-Auen wurde in zahlreichen Abstimmungsgesprächen entwickelt: mit den regionalen InteressentInnengruppen, mit internationalen FachexpertInnen in bilateralen Workshops sowie in öffentlichen Diskussionen wie im Rahmen des Forschungsabends.

Schwerpunkt beim 3. AgriNaturExpertInnen-Workshop am 17. Juni 2020 war die Ausarbeitung der Perspektiven für Offenlandarten im Nationalpark Donau-Auen an vier World-Café Thementischen:

Zielarten

Randlinien

Zonierungen

Ackerflächen

A Duna-árterületi Nemzeti Park bécsi részének helyi végrehajtási tervét számos koordinációs ülésen dolgozták ki: a regionális érdekeltekkel, nemzetközi szakértőkkel kétoldalú műhelytalálkozókra, valamint nyilvános megbeszéléseken, például a Kutatási Estéken.

A 2020. június 17-én megrendezett 3. AgriNatur Szakértői Műhelytalálkozó középpontjában a Duna-menti árterületi nemzeti parkban élő szabadföldi fajok kilátásainak kidolgozása állt négy World Café témaasztalnál:

Célfajok

Határvonalak

Zónák

Szántóföld

Monitoring und Bewertung von Zielarten

- 90 Laufkäferarten
- 210 Wildbienenarten
- 51 Schmetterlingsarten
- 73 Vogelarten
- 4 weitere Wirbeltierarten
- 99 Ackerpflanzenarten

Ca 500 Arten werden betrachtet

Für weit mehr als die Hälfte sind die Offenlandfläche Voraussetzung zum Überleben in Lobau!

Für viele auch offener Boden im Acker

Wenn dauerhafte Kleinstrukturen im Nahbereich verfügbar sind, erhöht sich die Vielfalt und zusätzliche Arten können sich wieder in der Lobau etablieren oder im Bestand erholen.

World-Café
Umstungsplan Wien

Zielarten

Wie können die Ansprüche der Zielarten im Offenland der Lobau erfüllt werden?

Zielarten werden anhand der Kriterien Artenschutz, Charakteristik und Raumbeziehungen ausgewählt. Sie zeigen die Lebensraummuster der Randlinien und Offenlandgebiete in der Lobau differenziert auf. Ihre kleinsamigen und oft spezialisierten Lebensraumsprüche verdeutlichen die Vielfalt der Übergangshabitate.

Wirbellose:

1. Gelbwanne (*Andrena compta*) ssp. n.
2. Segelfalter (*Speyeria populi*) ssp. n.
3. Österreichische Mauerfliegenart ssp. n.
4. Österreichischer Jungfalter (*Phaenocarpa jani*) ssp. n.
5. Acker-Waldbiene (*Bombus agrorum*) ssp. n.
6. Kleine Hummel (*Psithyrus lucorum*) ssp. n.
7. Gelbgrünliche Grille (*Chorthippus*) ssp. n.
8. Kleine Schilbheule (*Acrida*) ssp. n.
9. Große Freiwäpfer (*Lycaena dispar*) ssp. n.
10. Ackerhummel (*Bombus pratorum*) ssp. n.
11. Große Biene (*Bombus terrestris*) ssp. n.
12. Deutsche Sandbiene (*Andrena germanica*) ssp. n.
13. Fünffarbige Schwebfliegen (*Lucidipes pectoratus*) ssp. n.
14. Kleine Schwebfliegen (*Platylabus*) ssp. n.
15. Grünschnabel (*Chalcidius*) ssp. n.
16. Zuckerschweber (*Lucania*) ssp. n.

Motivator: Barbara Drexlerbauer, Daniela Pöckinger

This project is supported by

A célfajok nyomon követése és értékelése

- 90 bogárfaj
- 210 vadon élő méhfaj
- 51 lepkefaj
- 73 madárfaj
- 4 egyéb gerinces faj
- 99 szántóföldi növényfaj

Körülbelül 500 faj tekinthető

Sokkal több mint a felük számára a szabagföldterület a Lobau túléléseinek előfeltételei!

Sokak számára is nyílt terében a mezőn.

Ha a közelben allandó kis szerkezetek állnak rendelkezésre, a dűvelzítés növekszik, és további fajok telepedhetnek meg újra a Lobában, vagy erősödhet meg a számuk.

World-Café
Umstungsplan Wien

Zielarten

Wie können die Ansprüche der Zielarten im Offenland der Lobau erfüllt werden?

Zielarten werden anhand der Kriterien Artenschutz, Charakteristik und Raumbeziehungen ausgewählt. Sie zeigen die Lebensraummuster der Randlinien und Offenlandgebiete in der Lobau differenziert auf. Ihre kleinsamigen und oft spezialisierten Lebensraumsprüche verdeutlichen die Vielfalt der Übergangshabitate.

Wirbellose:

1. Gelbwanne (*Andrena compta*) ssp. n.
2. Segelfalter (*Speyeria populi*) ssp. n.
3. Österreichische Mauerfliegenart ssp. n.
4. Österreichischer Jungfalter (*Phaenocarpa jani*) ssp. n.
5. Acker-Waldbiene (*Bombus agrorum*) ssp. n.
6. Kleine Hummel (*Psithyrus lucorum*) ssp. n.
7. Gelbgrünliche Grille (*Chorthippus*) ssp. n.
8. Kleine Schilbheule (*Acrida*) ssp. n.
9. Große Freiwäpfer (*Lycaena dispar*) ssp. n.
10. Ackerhummel (*Bombus pratorum*) ssp. n.
11. Große Biene (*Bombus terrestris*) ssp. n.
12. Deutsche Sandbiene (*Andrena germanica*) ssp. n.
13. Fünffarbige Schwebfliegen (*Lucidipes pectoratus*) ssp. n.
14. Kleine Schwebfliegen (*Platylabus*) ssp. n.
15. Grünschnabel (*Chalcidius*) ssp. n.
16. Zuckerschweber (*Lucania*) ssp. n.

Motivator: Barbara Drexlerbauer, Daniela Pöckinger

This project is supported by

Zielarten im Offenland

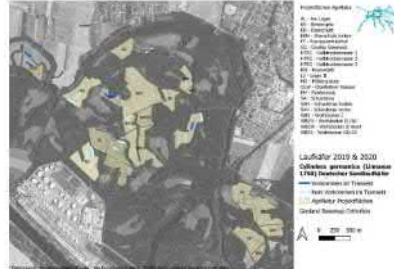
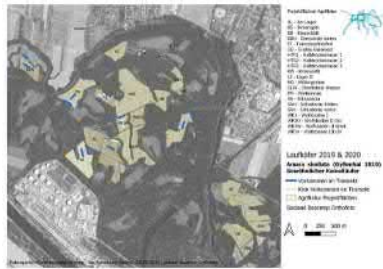
einige Beispiele

Célfajok nyílt területen

néhány példa

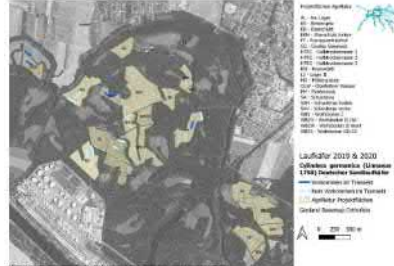
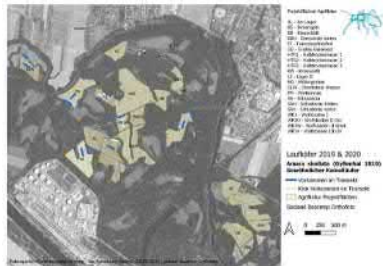
94 Laufkäferarten wurden in den drei Teilhabitaten kartiert: 64 vor allem im Acker, 31 in Brachen und 78 an Randlinien

Viele sind eurytope Offenlandarten wie *Amara similata* und *Cylindera germanica*, die lückige Stellen in der Vegetation brauchen.

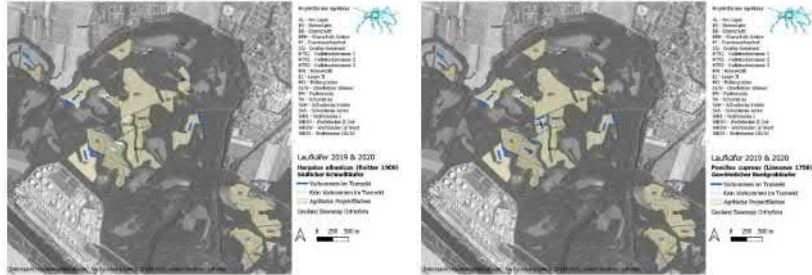

A három részlőhelyen 94 talajbogarajt térképezték fel: 64-et főként szántóföldeken, 31-et parlagokon és 78-at szegélyvonalakon.

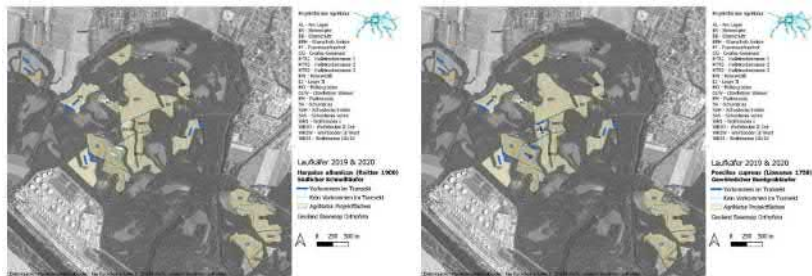
Sok közülük euritopikus nyíltföldi faj, mint például az *Amara similata* és a *Cylindera germanica*, amelyeknek foltos növényzetre van szükségük.

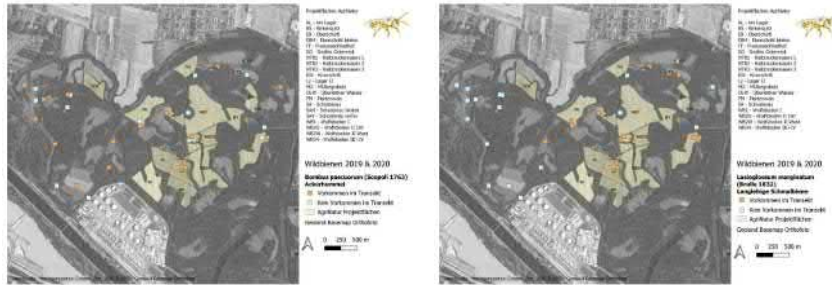
Harpalus albanicus iszt gefährdet und braucht xerotherme, sandige Standorte und der kupferfarbene schillernde *Poecilus cupreus* ist typisch für die Bio-Ackerflächen – beide sind derzeit noch verbreitet in der Lobau.

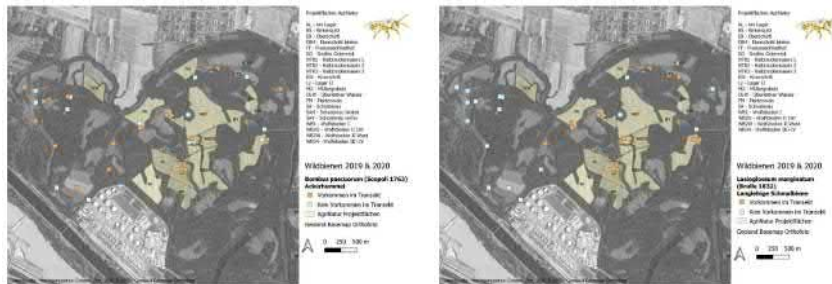
A *Harpalus albanicus* veszélyeztetett, és xerothermikus, homokos területeket igényel, a rézszínű irizáló *Poecilus cupreus* pedig a szerves termőföldekre jellemző - jelenleg még mindkettő gyakori a Lobauban.

Wildbienen wurden auf Probeflächen mit 100 x 100 m untersucht.
 Insgesamt wurden 210 Arten kartiert, davon 80 Arten im Acker, viele an den Randlinien.
Bombus pascuorum ist im gesamten Gebiet verbreitet, *Lasioglossum marginatum* in offenen Habitaten.

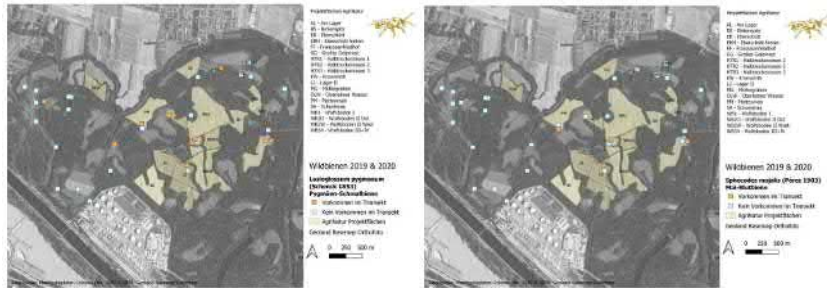

A vadméheket 100 x 100 m-es mintaterületeken vizsgálták.
 Összesen 210 fajt térképeztek fel, ebből 80 fajt a terepen, sok közülük a szegélyvonalakon.
 A *Bombus pascuorum* az egész területen elterjedt, a *Lasioglossum marginatum* a nyílt élőhelyeken.

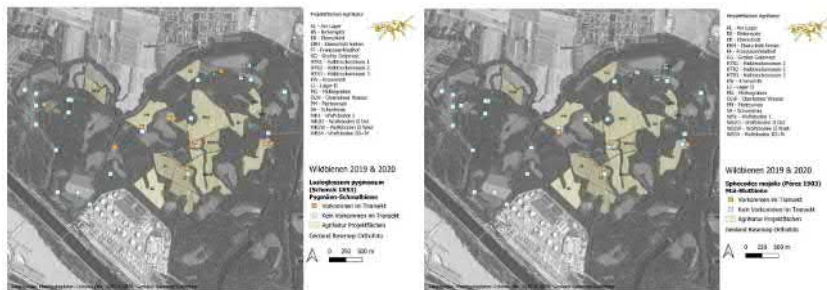

Lasioglossum pygmaeum ist eine solitäre Offenbodenart aus der Gruppe der Schmalbienen,
Sphecodes majalis ist der Brutparasit der seltenen, sozialen Schmalbienen-Art *Lasioglossum pallens*.

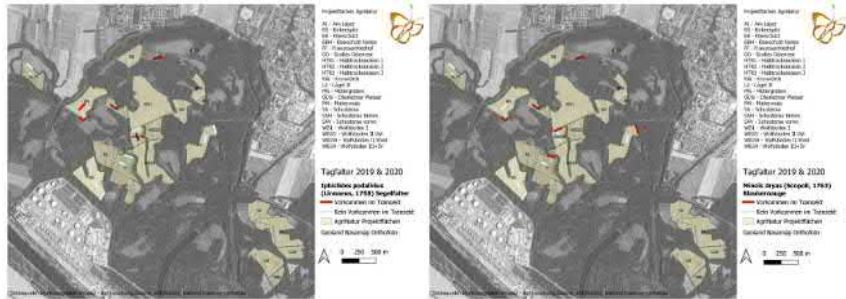

A *Lasioglossum pygmaeum* a keskeny méhek csoportjába tartozó, magányosan élő, nyílt terepen élő faj,
A *Sphecodes majalis* a *Lasioglossum pallens* nevű ritka társas méhfaj szaporodási parazitája.

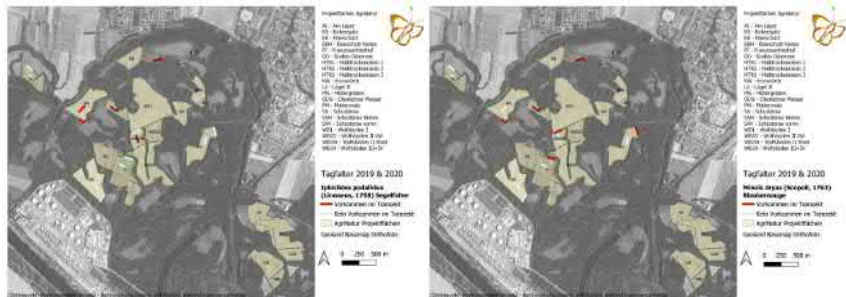
46 Tagfalterarten wurden kartiert. Die Äcker sind derzeit als Habitat wenig für Tagfalter geeignet, jedoch die Randstrukturen und Magerwiesen sehr wertvoll.

Iphiclides podalirius ist eine charakteristische Art der Randstrukturen mit *Prunus* und *Crataegus*, *Minois dryas* an Wiesensäumen mit Gräsern.

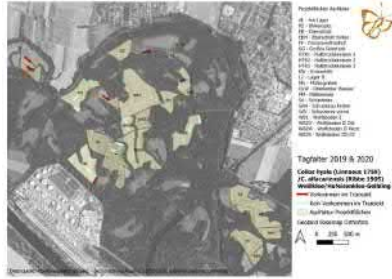
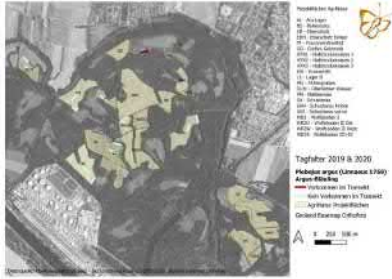
46 lepkefajt térképeztek fel. A szántóföldek jelenleg rossz élőhelyet jelentenek a lepkék számára, de a szegélyszerkezetek és a durva gyepterületek nagyon értékesek.

Az *Iphiclides podalirius* a *Prunus* és a *Crataegus* fajokkal közös peremszerkezetek jellegzetes faja, *Minois dryas* a füves rétegek szélén.

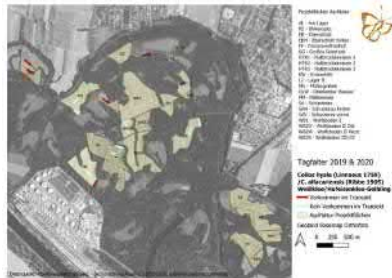
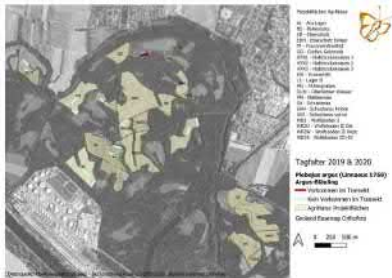
Der Bläuling *Plebejus argus* lebt auf Magerwiesen und ist derzeit selten, würde aber auch kleinere Wiesenraine und offene Waldränder mit *Fabaceae* nutzen können.

Auch die Zwillingarten *Colias hyale* und *C. alfarcariensis* leben an *Fabaceae* und ruderalen Wiesenrainen der offenen Feldlandschaft. In der Lobau sind die Falter zerstreut sowohl im Acker als auch an Randlinien vorhanden.

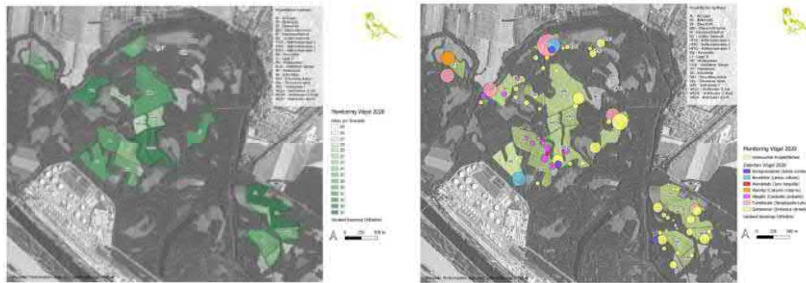
A kék pillangó (*Plebejus argus*) durva legelőkön él, és jelenleg ritka, de a *Fabaceae*-nel együtt kisebb rétek szegélyeit és nyílt erdőszéleket is képes lenne használni.

A *Colias hyale* és a *C. alfarcariensis* kerfajok szintén nyílt mezőtájak magyalföldjein és ruderalis rétek szegélyeinélnek. A Lobau-ban a lepkék mind a mezőn, mind a szegélyvonalakon szétoszóródnak.

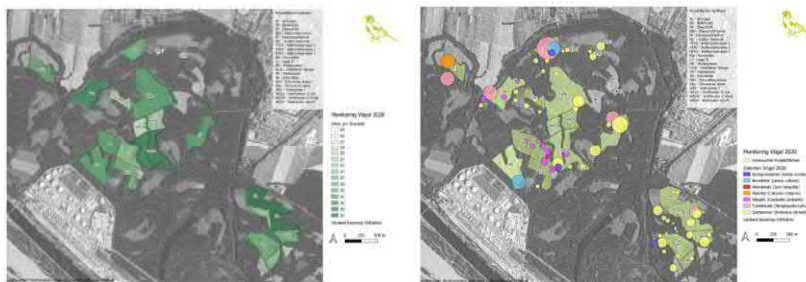
69 Vogelarten, davon 48 Brutvogelarten wurden in den Offenlandflächen während dem Monitoring kartiert. Besonders artenreiche Gebiete sind Schusterarau und Franzosenfriedhof.

Arten der Randlinien wie *Emberiza citrinella* und *Carduelis carduelis* sind verbreitet, die typischen Arten der strukturierten Feldlandschaft wie *Coturnix coturnix*, *Lanius collurio* und *Sylvia communis* sind aber derzeit selten, weil geeignete Kleinstrukturen und Nahrungsgrundlagen fehlen.

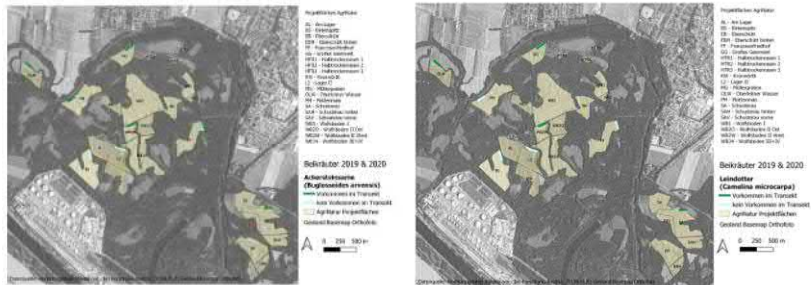
A megfigyeléssorán 69 madárfajt, köztük 48 költő madarat térképeztek fel a nyílt terepen. Különösen fajgazdag területek a Schusterarau és a Franzosenfriedhof.

A szegélyvonalak olyan fajai, mint az *Emberiza citrinella* és a *Carduelis carduelis* gyakoriak, de a strukturált szántóföldi táj jellegzetes fajai, mint a *Coturnix coturnix*, a *Lanius collurio* és a *Sylvia communis* jelenleg ritkák a megfelelő kis szerkezetű táplálkozóhelyek hiánya miatt.

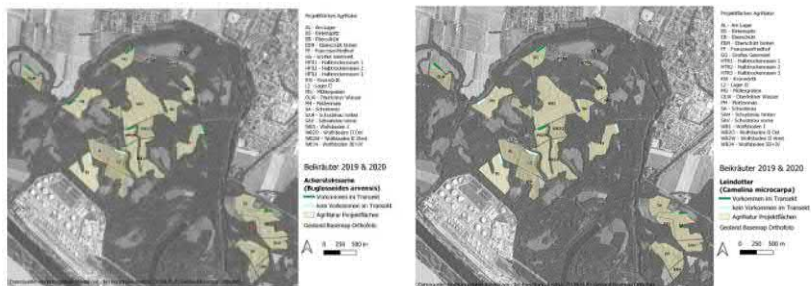
11 Kulturpflanzenarten und 103 Ackerbeikrautarten wurden kartiert. 13 sind Gehölzarten aus den Wäldern, davon 3 Neophyten. 17 stammen aus dem Dauergrünland, auch hier sind 4 Neophyten. Die übrigen 70 Arten sind typische Ackerbeikräuter, davon 9 Neophyten.

Buglossoides arvensis und *Camelina microcarpa* sind gefährdete, indigene Ackerkräuter. Sie wurden an mehreren Standorten gefunden.

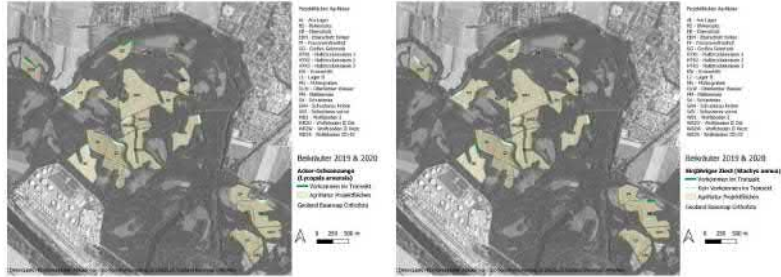

11 szántóföldi növényfajt és 103 szántóföldi gyomfajt térképeztünk fel. 13 faj az erdőkből származik, amelyek közül 3 neofita. 17 állandó gyepterületről származik, ebből 4 neofita. A fennmaradó 70 faj tipikus szántóföldi gyomnövény, amelyek közül 9 neofita.

Buglossoides arvensis és *Camelina microcarpa* veszélyeztetett őshonos szántóföldi gyomok. Több helyen is találtak ilyeneket.

Lycopsis arvensis und *Stachys annua* sind zunehmend selten und finden auch im Vorland kaum noch geeignete Ackerflächen. Ihre Hauptlebensräume liegen auf dauerhaften Rainen und an Randlinien. Beide sind auch von Bedeutung für blütenbesuchende Insektenarten.

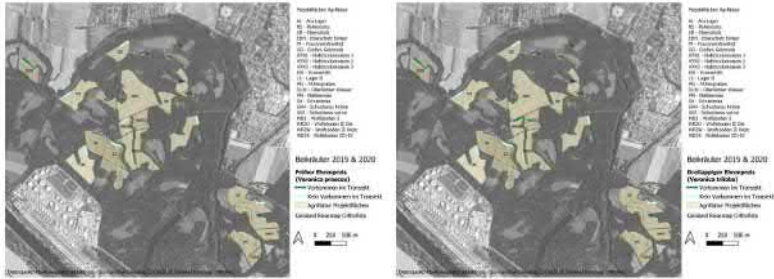

A *Lycopsis arvensis* és *Stachys annua* egyre ritkábbak, és az elötterekben nehéz megfelelő szántóföldet találni. Fő élőhelyük az állandó partfalakon és a peremvonalakon található. Mindkettő fontos a viráglátogató rovarfajok számára is.

Viele Ackerbeikräuter sind unauffällig. So fällt ihr Verschwinden kaum auf und es wird leicht übersehen, dass sie gefährdet sind. In der Lobau leben mehrere Ehrenpreisarten wie die beiden gefährdeten *Veronica praecox* und *Veronica triloba*. Sandige Acker und lückige Magerwiesen sind ihr Lebensraum.

Sok szántóföldi gyomnövény nem feltűnő. Így eltűnésüket alig veszik észre, és könnyen elfeledkeznek arról, hogy veszélyeztetettek. A Lobauban számos gyöngyvirágfaj, például a két veszélyeztetett *Veronica praecox* és *Veronica triloba* él. Homokos mezők és ritkás, durva legelők az élőhelyük.

és

Randlinien in der Lobau

Eine Zusammenschau

A Lobau peremvonalai

Összefoglaló

Gegenüberstellung historische und aktuelle Randlinien als Übergangshabitate für Offenlandarten

Wald - Gewässer

1817 – 1829: 98,97 km x 5 m = **49,49 ha**

Heute: 84,09 km x 5 m = **42,05 ha**

Wald - Offenland

1817 – 1829: 152,32 km x 5 m = **76,16 ha**

Heute: 151,28 km x 5 m = **75,64 ha**

A történelmi és a jelenlegiszegélyvonalak, mint a szabadföldi fajok átmeneti élőhelyeinek összehasonlítása

Erdő - víztestek

1817 – 1829: 98,97 km x 5 m = **49,49 ha**

Ma: 84,09 km x 5 m = **42,05 ha**

Erdő - nyílt terület

1817 – 1829: 152,32 km x 5 m = **76,16 ha**

Ma: 151,28 km x 5 m = **75,64 ha**

Im Detail gliedern sich die Randlinien der Offenlandbereiche folgendermaßen:

Wald - Offenland

<u>1817 - 1829</u>	<u>152,32 km x 5 m = 76,16 ha</u>
Wiese	120,68 km x 5 m = 60,34 ha
Weide	6,12 km x 5 m = 3,06 ha
Auwiese	24,53 km x 5 m = 12,27 ha
Acker	0,98 km x 5 m = 0,49 ha

<u>Heute</u>	<u>151,28 km x 5 m = 75,64 ha</u>
Wiese	94,17 km x 5 m = 47,09 ha
Heißblände	12,97 km x 5 m = 6,49 ha
Ackerbrache	12,37 km x 5 m = 6,19 ha
Acker	31,76 km x 5 m = 15,88 ha

észletesen a szabadföldi területek szegélyvonalai a következőképpen oszlanak meg:

Erdő - nyílt terület

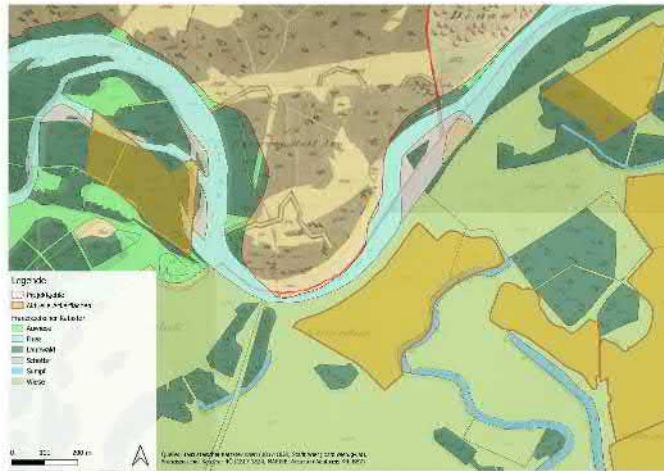
<u>1817 - 1829</u>	<u>152,32 km x 5 m = 76,16 ha</u>
Rét	120,68 km x 5 m = 60,34 ha
Legelő	6,12 km x 5 m = 3,06 ha
Rét	24,53 km x 5 m = 12,27 ha
Mező	0,98 km x 5 m = 0,49 ha

<u>Ma</u>	<u>151,28 km x 5 m = 75,64 ha</u>
Rét	94,17 km x 5 m = 47,09 ha
Forró földterület	12,97 km x 5 m = 6,49 ha
Parlagon heverő föld	12,37 km x 5 m = 6,19 ha
Szántóföld	31,76 km x 5 m = 15,88 ha

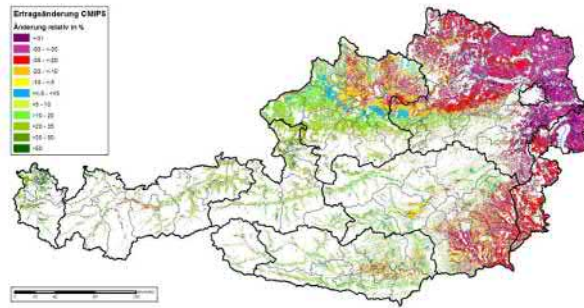
Die alten und neuen
Randlinien liegen in
vielen Fällen nahe
beieinander –
Lebensräume für gering
mobile Arten sind auch
bei Veränderungen über
Jahrhunderte erhalten
geblieben.

Sok esetben régi és az
új határvonalak közel
vannak egymáshoz - az
alacsony mobilitású
fajok élőhelyei a
változások ellenére is
évszázadokon át
megmaradtak.

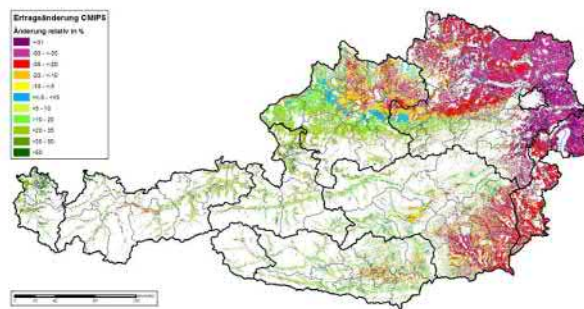

Die erwartete relative Ertragsänderung 2035-2065 (Extremszenario) betrifft die gesamte Region und damit auch die Lobau

BEAT - Bodenbedarf für die Ernährungssicherung in Österreich
Hashnayr et al. (2018)

Die erwartete relative Ertragsänderung 2035-2065 (Extremszenario) betrifft die gesamte Region und damit auch die Lobau

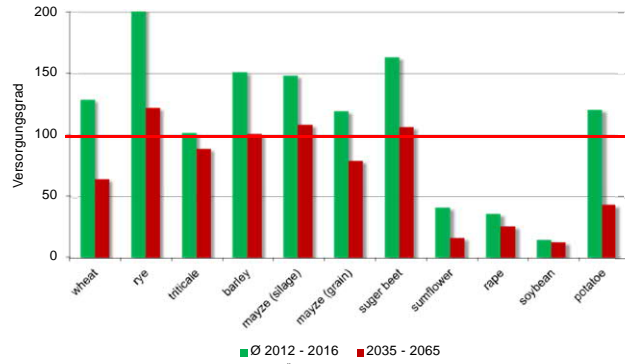

BEAT - Bodenbedarf für die Ernährungssicherung in Österreich
Hashnayr et al. (2018)

Die landwirtschaftliche Betriebssituation
und ihr Umfeld

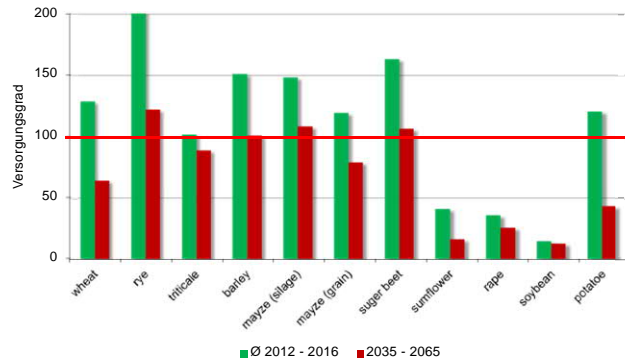
A gazdaság helyzete
és környéke

Dadurch ändert sich auch die Versorgungsbilanz für Österreich 2035-2065 und die Selbstversorgung wird noch schwieriger als heute.

BEAT - Bodenbedarf für die Ernährungssicherung in Österreich
Hasznay et al. (2018)

Dadurch ändert sich auch die Versorgungsbilanz für Österreich 2035-2065 und die Selbstversorgung wird noch schwieriger als heute.

BEAT - Bodenbedarf für die Ernährungssicherung in Österreich
Hasznay et al. (2018)

Im Landwirtschaftsbetrieb werden folgende Kulturarten angebaut. In der Lobau sind Winterroggen, Winterweizen, Futtergerste, Kartoffel und Grünerbse in der Fruchtfolge eng verbunden. Die Anteile ändern sich jährlich.

2020 Kulturart	Anbaufläche* [ha]	Anteil an Gesamtfläche* [%]
Grünbrache	82,4	24,3
Grünerbse	51,8	15,4
Winterroggen (Mahl)	41,6	12,3
Winterroggen (Vermehrung)	37,6	11,1
Speisekartoffel	34,5	10,2
Winterweizen (Mahl)	31,6	9,3
Winterweizen (Vermehrung)	13,7	4,1
Sommergerste (Futter)	13,7	4,1
Wintergerste (Vermehrung)	12,0	3,6
Luzerne	10,4	3,1
Wintergerste (Futter)	5,8	1,7
Ackerbohne	2,6	0,8

*gesamtbetrieblich

Im Landwirtschaftsbetrieb werden folgende Kulturarten angebaut. In der Lobau sind Winterroggen, Winterweizen, Futtergerste, Kartoffel und Grünerbse in der Fruchtfolge eng verbunden. Die Anteile ändern sich jährlich.

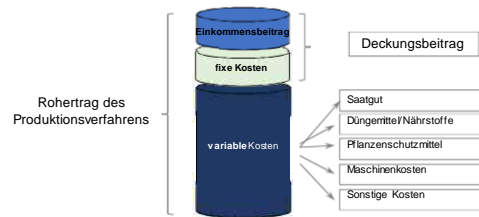
2020 Kulturart	Anbaufläche* [ha]	Anteil an Gesamtfläche* [%]
Grünbrache	82,4	24,3
Grünerbse	51,8	15,4
Winterroggen (Mahl)	41,6	12,3
Winterroggen (Vermehrung)	37,6	11,1
Speisekartoffel	34,5	10,2
Winterweizen (Mahl)	31,6	9,3
Winterweizen (Vermehrung)	13,7	4,1
Sommergerste (Futter)	13,7	4,1
Wintergerste (Vermehrung)	12,0	3,6
Luzerne	10,4	3,1
Wintergerste (Futter)	5,8	1,7
Ackerbohne	2,6	0,8

*gesamtbetrieblich

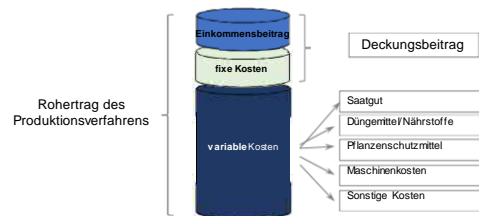
Der Deckungsbeitrag zeigt die landwirtschaftlichen Erträge

= also die Differenz zwischen Rohertrag eines Produktionsverfahrens und dessen variablen (Spezial-)Kosten.

Der Deckungsbeitrag zeigt die landwirtschaftlichen Erträge

= also die Differenz zwischen Rohertrag eines Produktionsverfahrens und dessen variablen (Spezial-)Kosten.

Deckungsbeitrag
Berechnungsschema am Bsp. Winterweizen (Mahl)

Maschinenkosten	Grundbodenbearbeitung	Kosten lt. OKL
	Grubber (2x)	
	Drillen	
	Walzen	
	Striegeln	
	Ernte	
	Transport	
	Trocknung	
Saatgut	Zugekauftes Saatgut	Kosten lt. BAB
	Eigenes Saatgut	
Düngung/Nährstoffe	Ansatz über Reinnährstoffkosten	
Hagelversicherung		
Ertrag		Reale Ø-Erträge
Erzeugerpreis		Preis lt. unterschiedlichen Quellen
Deckungsbeitrag		[€/ha]

Deckungsbeitrag
Berechnungsschema am Bsp. Winterweizen (Mahl)

Maschinenkosten	Grundbodenbearbeitung	Kosten lt. OKL
	Grubber (2x)	
	Drillen	
	Walzen	
	Striegeln	
	Ernte	
	Transport	
	Trocknung	
Saatgut	Zugekauftes Saatgut	Kosten lt. BAB
	Eigenes Saatgut	
Düngung/Nährstoffe	Ansatz über Reinnährstoffkosten	
Hagelversicherung		
Ertrag		Reale Ø-Erträge
Erzeugerpreis		Preis lt. unterschiedlichen Quellen
Deckungsbeitrag		[€/ha]

Ökonomische Grundlagen der Bewertung

Die Fruchtfolge ist marktauglich.

Getreide nimmt etwa die halbe Fläche ein, besitzt jedoch vergleichsweise niedrige Deckungsbeiträge.

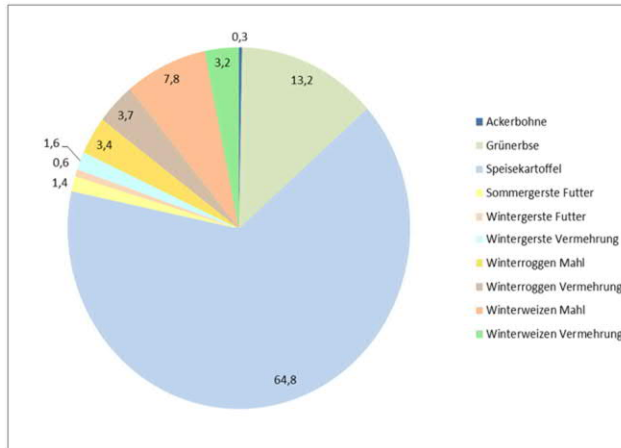
Winterroggen und Winterweizen werden als Mahl- und Vermehrungsgetreide angebaut.

Sommergerste wird als Futter angebaut.

Kartoffel und Grünerbse besitzen die höchsten Deckungsbeiträge.

Luzerne und Grünbrache bringen keine Erträge und dienen der Auflockerung der Fruchtfolge.

Kleinfächig werden Gewürze angebaut.

Az értékelés gazdasági alapja

A vetésforgó piacképes.

A gabonafélék a terület mintegy felét foglalják el, de viszonylag alacsony a fedezeti hozzájárulásuk.

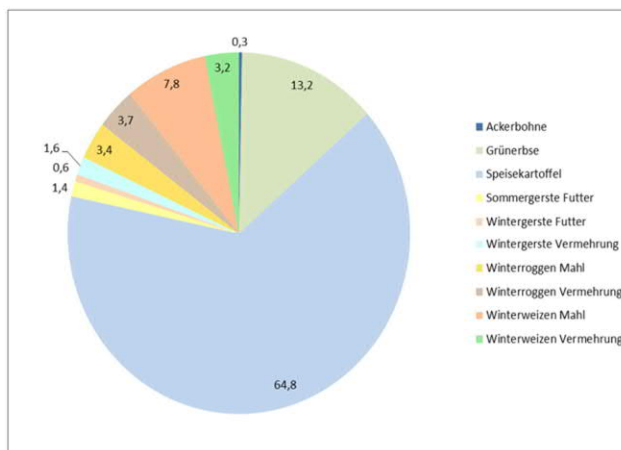
Az őszi rozstól és az őszi búzától mályi és szaporítógabonaként termesztik.

A tavaszi árpát takarmányként termesztik.

A burgonya és a zöldborsó esetében a legmagasabb a fedezeti hozzájárulás.

A lucerna és a zöld uborka nem hoz termést, és a vetésforgó megszakítására szolgál.

A fűszereket kis területeken termesztik.

Vorschlag einer neuen Zonierung für den Wiener Teil des
Nationalparks Donau-Auen

Javaslat a Donau-Auen Nemzeti Park bécsi részének új
övezetbe sorolására

Durch das Erfahrungswissen der Revier-Förster entsteht ein Vorschlag für eine neue Zonierung für den Wiener Anteil des NP Donau-Auen als Grundlage der Szenarien des Lokalen Umsetzungsplans Wien

Zonierung LUP Wien	ab 2028	%
Außenzone	265,33	8,96 (vorher 9,26)
Naturzone mit Management	491,14	16,59 (vorher 29,55)
Naturzone	2.204,02	74,45 (vorher 61,18)
Gesamt	2.960,49	100,00

Legende: alle Werte in Hektar bzw. in Prozent

Durch die Überführung ausgedehnter, bisher noch überformter Waldbereiche und ehemaliger Ackerflächen wird die Naturzone (vor allem Wald und Gewässer) ab 2028 entsprechend erweitert. In der Naturzone mit Management sind alle Heißbländen und Wiesen enthalten. Die verbliebenen Ackerflächen in der Außenzone nehmen damit noch 7,66 % des Wiener Anteils oder 1,77 % des gesamten Nationalparks ein.

A kerületi erdészek tapasztalatai alapján a bécsi helyi végrehajtási terv forgatókönyveinek alapjául a Donau-Auen NP bécsi részének új területrendezési javaslatát dolgozzák ki.

Zonierung LUP Wien	ab 2028	%
Außenzone	265,33	8,96 (vorher 9,26)
Naturzone mit Management	491,14	16,59 (vorher 29,55)
Naturzone	2.204,02	74,45 (vorher 61,18)
Gesamt	2.960,49	100,00

Magyarázat: minden érték hektárban vagy százalékban kifejezve.

A kiterjedt, korábban még túlformált erdőterületek és korábbi szántóföldek átadása miatt a természeti övezet (főként erdő és víztestek) 2028-tól megfelelően bővül. A kezelt természeti övezetbe az összes melegföld és rét tartozik. A külső zónában fennmaradó szántóföldek tehát még mindig Bécs 7,66%-át, illetve a teljes nemzeti park 1,77%-át teszik ki.

Zwei Szenarien für die Offenlandflächen

Két forgatókönyv a szabad földterületekre vonatkozóan

Dieser neue
Zonierungsvorschlag
bildet die Ausgangslage
für den
Lokalen Umsetzungsplan
LUP AT
für die weitere
Entwicklung der
derzeitigen Ackerflächen

Das Luftbild zeigt den
aktuellen Bestand von
Wald-, Gewässer-,
Wiesen- und
Ackerflächen im Wiener
Anteil des Nationalparks
Donau-Auen

Ez az új területrendezési
javaslat képezia
kiindulópontot a
Helyi végrehajtási terv
LUP AT

a jelenlegi mezőgazdasági
területek további
fejlesztése

A légi felvétel a Donau-
Auen Nemzeti Park bécsi
részén található erdők,
vizek, rétek és
szántóföldek jelenlegi
állományát mutatja.

Szenario A Nationalpark
Donau-Auen als
wassergeprägte
Waldlandschaft mit
erhaltenem
Wiesenanteil

Visualisierung:
Anstelle von
Ackerflächen sind
folgende Entwicklungen
möglich:

1. Spontane Sukzession
mit Neophytenrisiko,
erfordert auch gemäß
der EU-IAS-Verordnung
intensive
Begleitmaßnahmen.
2. Gelenkte Sukzession
mit dem
Entwicklungsziel der
Kombination von Wald-
und Wiesenentwicklung
mit gezielter
Strukturierung der
Offenlandflächen.

A forgatókönyv A Duna-
árterületi Nemzeti Park
mint vízdominált erdős
táj, megőrzött rétekkel.

Vizualizáció:
A szántóföldek helyett a
következő fejlesztési
lehetőségek:

1. A neofita kockázattal
járó spontán szukcesszió
az uniós IAS-rendelet
szerint is intenzív kísérő
intézkedéseket igényel.
2. tagolt szukcesszió,
amelynek fejlesztési
célja az erdő- és
rétfelújítás
kombinálása a nyílt
területek célzott
strukturálásával.

Szenario B., Nationalpark
Donau-Auenals
wassergeprägte
Waldlandschaft mit
erhaltenem Wiesenanteil
und
biodiversitätsfördernder
"Bio-Landwirtschaft":

Schritt 1: Umfassende
Schaffung von
dauerhaften
Landschaftselementen:
Gezielte Strukturierung
der Feldstücke zum Schutz
und zur Förderung der
Offenlandarten: lineare
Strukturen an Randleinien,
Inseln in der Fläche

Schritt 2: Optimierung der
laufenden
Bewirtschaftung:
Anpassung von
Fruchtarten,
Fruchtartenfolgen,
Zwischenbegrünungen
bzw. einjährige Einsäen
an Randleinien

B forgatókönyv "A Duna-
arterületi Nemzeti Park
mint vízdomináns erdős
táj, megőrzött rétekkelés
a biológiai sokféleséget
elősegítő
biogazdálkodással":

1. lépés: Állandó tájképi
elemek átírógo
létrehozása. A
szántófolddarabok célzott
szerkesztése a szabadföldi
fajok védelme és
támogatása érdekében:
lineáris szerkezetek a
szegélyvonalakon, szigetek
a szántóföldön.

2. lépés: A folyamatos
gazdálkodás
optimalizálása: a
növényfajták, a
növényfajták
sorrendjének kiigazítása, a
szegélyvonalak mentén
történo köztes vetés vagy
egyári vetés.

Szenario B „Nationalpark Donau-Auen als wassergeprägte Waldlandschaft mit erhaltenem Wiesenanteil und biodiversitätsfördernder Bio-Landwirtschaft“:

Der Schwerpunkt liegt bei dauerhafter Strukturierung der Feldstücke als wirksame Sicherung der Artenvielfalt der Offenlandarten

Ergänzend fruchtartenspezifische einjährige Maßnahmen und Optimierung Winterbergrünung

Feldstück Nr.	Feldstück name	Gesamt	Magerwiese	Strukturm. element	Strukturm. element	Einheitsblume	Einheitsraucher	Obstbaumreihe	Obstbaumreihe	Obstbaumreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Laerne	Laerne	Laerne	Dauerhafte Flächen gesamt	Gesamt (m²)	Anteil %
		Fläche (ha)	Fläche (ha)	Länge (m)	Fläche (m²)	Anzahl (Stk.)	Anzahl (Stk.)	Länge (m)	Fläche (m²)	Anzahl (Stk.)	Länge (m)	Fläche (m²)	Anzahl (Stk.)	Länge (m)	Fläche (m²)	Anzahl (Stk.)	Länge (m)	Fläche (m²)	Fläche (m²)	Fläche (m²)	Prozent	
9af	Franzosenried	10,4	13500	350	1050	10	30	110	550	15	0	0	0	0	0	0	0	0	15100,00	15100,00	14,52	
10	Wolfsboden I	28,83	9000	1320	3960	30	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	400	12960,00	12360,00	4,63	
11	Wolfsboden II	10,44	4000	550	1650	15	50	180	900	25	0	0	0	0	0	0	450	1350	6550,00	7900,00	7,57	
12	Wolfsboden III+	16,14	6800	100	300	5	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1100	5500	7100,00	12600,00	7,81	
7	Fronworth	7,96	8000	350	1050	10	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200	1000	9050,00	10050,00	12,63	
14	beim Lager	9,4	3500	210	2130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5630,00	5630,00	5,99	
15	Lager II	7,02	1800	700	2100	20	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	240	3900,00	4140,00	5,90	
17	Plattenmais	11,99	1000	740	2220	10	100	0	0	270	1350	50	250	750	4570,00	5320,00	4,44	0	0	5320,00	4,44	
30	Kernspitz	13,72	6000	500	1500	10	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7500,00	7500,00	5,47	
38	Gelernest	5,48	420	1260	10	50	380	1900	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3160,00	3160,00	5,77	
52	Oberbilmer	5,4	2000	170	510	5	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	450	2250	2860,00	5110,00	9,46
46	Mullergraben	4,29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	
18	Eberschütt	10,35	3500	700	2100	15	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	500	5600,00	6100,00	5,89	
60	Ritten	3,34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	
66	Schusterau	20,79	0	200	600	5	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	600,00	600,00	0,29	
58	Schusterau vorne	2,96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	
59	Schusterau hinten	4,97	2900	170	510	5	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3410,00	3410,00	6,86	
57	beim Garten FO	2,6	1400	140	420	5	20	180	900	25	0	0	0	0	0	0	0	0	2720,00	2720,00	10,46	
8	beim Garten	3,2	250	120	360	5	30	150	750	20	0	0	0	0	0	0	180	900	1360,00	2260,00	7,06	
4	Kommassierungsfor	0,5	300	50	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	450,00	450,00	9,00	
	SUMME	179,78	63950	7290	21870	160	630	1000	5000	145	340	1700	60	2890	14450	92520,00	106970,00	5,95				

B forгатókönyv "Nemzeti Park Duna árterei mint vízdominált erdős táj, megőzött rétekelés a biológiai sokféleséget elősegítő biogazdálkodással":

A hangsúly a meződarabok állandó strukturálására helyeződik, amely hatékony védelmet nyújt a szabadföldi fajok biológiai sokféleségének megőrzése érdekében.

Kiegészítő gyümölcsfaj-specifikus éves intézkedések a teli zöldítés optimalizálására

Feldstück Nr.	Feldstück name	Gesamt	Magerwiese	Strukturm. element	Strukturm. element	Einheitsblume	Einheitsraucher	Obstbaumreihe	Obstbaumreihe	Obstbaumreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Kopfwaldreihe	Laerne	Laerne	Laerne	Dauerhafte Flächen gesamt	Gesamt (m²)	Anteil %
		Fläche (ha)	Fläche (ha)	Länge (m)	Fläche (m²)	Anzahl (Stk.)	Anzahl (Stk.)	Länge (m)	Fläche (m²)	Anzahl (Stk.)	Länge (m)	Fläche (m²)	Anzahl (Stk.)	Länge (m)	Fläche (m²)	Anzahl (Stk.)	Länge (m)	Fläche (m²)	Fläche (m²)	Fläche (m²)	Prozent	
9af	Franzosenried	10,4	13500	350	1050	10	30	110	550	15	0	0	0	0	0	0	0	0	15100,00	15100,00	14,52	
10	Wolfsboden I	28,83	9000	1320	3960	30	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	400	12960,00	12360,00	4,63	
11	Wolfsboden II	10,44	4000	550	1650	15	50	180	900	25	0	0	0	0	0	0	450	1350	6550,00	7900,00	7,57	
12	Wolfsboden III+	16,14	6800	100	300	5	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1100	5500	7100,00	12600,00	7,81	
7	Fronworth	7,96	8000	350	1050	10	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200	1000	9050,00	10050,00	12,63	
14	beim Lager	9,4	3500	210	2130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5630,00	5630,00	5,99	
15	Lager II	7,02	1800	700	2100	20	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	240	3900,00	4140,00	5,90	
17	Plattenmais	11,99	1000	740	2220	10	100	0	0	270	1350	50	250	750	4570,00	5320,00	4,44	0	0	5320,00	4,44	
30	Kernspitz	13,72	6000	500	1500	10	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7500,00	7500,00	5,47	
38	Gelernest	5,48	420	1260	10	50	380	1900	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3160,00	3160,00	5,77	
52	Oberbilmer	5,4	2000	170	510	5	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	450	2250	2860,00	5110,00	9,46
46	Mullergraben	4,29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	
18	Eberschütt	10,35	3500	700	2100	15	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	500	5600,00	6100,00	5,89	
60	Ritten	3,34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	
66	Schusterau	20,79	0	200	600	5	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	600,00	600,00	0,29	
58	Schusterau vorne	2,96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	
59	Schusterau hinten	4,97	2900	170	510	5	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3410,00	3410,00	6,86	
57	beim Garten FO	2,6	1400	140	420	5	20	180	900	25	0	0	0	0	0	0	0	0	2720,00	2720,00	10,46	
8	beim Garten	3,2	250	120	360	5	30	150	750	20	0	0	0	0	0	0	180	900	1360,00	2260,00	7,06	
4	Kommassierungsfor	0,5	300	50	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	450,00	450,00	9,00	
	SUMME	179,78	63950	7290	21870	160	630	1000	5000	145	340	1700	60	2890	14450	92520,00	106970,00	5,95				

Merkmale der Szenarien

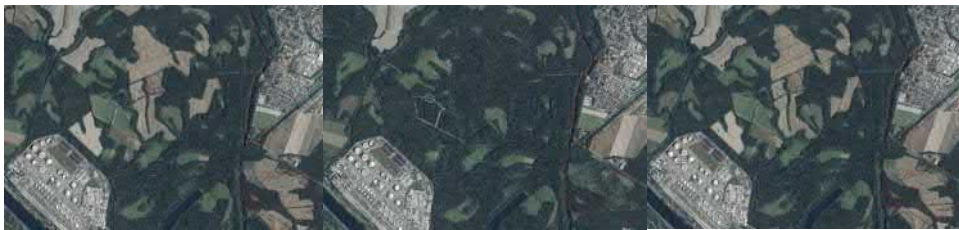
Ausgangslage Detail

Visualisierung Szenario A

Visualisierung Szenario B

So wie auf dem linken Bild sieht es heute aus: bringt die Zukunft eine naturnahe Waldlandschaft (Bild Mitte) oder Biodiversitätsfördernde Bio-Landwirtschaft mit Strukturen (Bild rechts)?

Merkmale der Szenarien

Kiindulási helyzet

Részletes vizualizáció A forgatókönyv

Vizualizáció B forgatókönyv

Hogyan néz ki ma a bal oldali képen látható kép: a jövő természetközeli erdős tájat (középső kép) vagy a biológiai sokféleséget elősegítő, strukturákkal rendelkező biogazdálkodást (jobb oldali kép) hoz-e?

Merkmale der Szenarien

Auswirkungen auf das Schutzziel Biodiversität und Artenschutz	
527 Arten wurden untersucht, um Auswirkungen einschätzen zu können.	
Ausweitung naturnaher Wälder um 160 Hektar und Magerwiesen um 20 Hektar. Starke Verminderung der Randlinien entlang der Feldstücke durch die Bewaldung um 90 Prozent. Erhaltung der Randlinien dauerhaft nur im Bereich Schusterarau.	Erhaltung und Optimierung von 31000 Laufmeter der Randlinien entlang der Feldstücke und Strukturierung der Feldflur mit zusätzlich 7290 Laufmeter linearen Strukturelementen mit 160 Einzelbäumen und 630 Einzelsträuchern, 6,3 Hektar Magerwiesen in 14 Teilflächen, Kopfweiden und Obstbaumbeständen.
Insgesamt ist Szenario A für 150 Arten fördernd, für 10 neutral, für 367 Arten ungünstig.	Insgesamt ist Szenario B für 513 Arten fördernd, für 14 Arten neutral, für 00 Arten ungünstig.
Förderung von geschützte und gefährdete Auwald-, Waldrand- und Magerwiesenarten wie Grüner Haarschnellläufer, Sumpfwald-Enghalsläufer, Stängel-Wolbiene, Helle Erdhummel, Kleiner Schillerfalter, Argus-Bläuling, Blaukernauge, Baumfalke, Halsbandschnäpper, Schwarzpappel, Feldulme.	Artenschutz für geschützte und gefährdete Schutzgüter des NP Donau-Auen wie Kopfläufer, Südlicher und Seidenmatter Schnellläufer, Schmalbienen, Argusbläuling, Blaukernauge Wiener Nachtpfauenaug, Neuntöter, Dorngrasmücke, Feldhamster, Zauneidechse, Aufrechter Ziest, Acker-Steinsame.
Auswirkungen auf das Schutzziel Prozessschutz	
Vergrößerung des Gebiets mit Vorrang Prozessschutz. Es entsteht ein größeres zusammenhängendes Waldgebiet.	Keine Auswirkungen auf den Prozessschutz im Vergleich zur gegenwärtigen Situation.

A forgatókönyvek jellemzői

A biológiai sokféleség és a fajok védelmére vonatkozó célkitűzésre gyakorolt hatások	
527 fajt vizsgáltak a hatások felmérése érdekében.	
A természetközeli erdők 160 hektárral és a legelők 20 hektárral történő bővítése. A meződarabok mentén húzódó szegélyvonalak 90 százalékos csökkenése az erdősítés miatt. A szegélyvonalak tartós megőrzése csak Schusterarau területén.	31000 folyóméternyi szegélyvonal karbantartása és optimalizálása a szántóföldi szakaszok mentén, valamint a szántóföld strukturálása további 7290 folyóméternyi lineáris szerkezeti elemmel, 160 egyedi fával és 630 egyedi cserjével, 6,3 hektár durva legelővel 14 részterületen, kopjafákkal és gyümölcsfá-állományokkal..
Összességében az A forgatókönyv 150 faj esetében kedvező, 10 faj esetében semleges, 367 faj esetében kedvezőtlen.	Összességében a B forgatókönyv 513 faj esetében kedvező, 14 faj esetében semleges, 00 faj esetében kedvezőtlen.
A védett és veszélyeztetett parti erdők, erdőszegélyek és gyepek védett és veszélyeztetett fajainak támogatása: Grüner Haarschnellläufer, Sumpfwald-Enghalsläufer, Stängel-Wolbiene, Helle Erdhummel, Kleiner Schillerfalter, Argus-Bläuling, Blaukernauge, Baumfalke, Halsbandschnäpper, Schwarzpappel, Feldulme.	Fajvédelem a védett és veszélyeztetett növény- és állatfajok számára:Kopfläufer, Südlicher und Seidenmatter Schnellläufer, Schmalbienen, Argusbläuling, Blaukernauge Wiener Nachtpfauenaug, Neuntöter, Dorngrasmücke, Feldhamster, Zauneidechse, Aufrechter Ziest, Acker-Steinsame.
A folyamatvédelem védelmi céljára gyakorolt hatások	
Az elsőbbségi folyamatvédelemmel érintett terület bővítése. Nagyobb összefüggő erdőterület jön létre.	A jelenlegi helyzethez képest nincs hatása a folyamatvédelemre.

Merkmale der Szenarien

Auswirkungen auf die regionale Erholung	
Der Wiener Anteil trägt bereits derzeit den größten Anteil der BesucherInnenströme im Nationalpark Donau-Auen. Etwa eine Million Menschen besuchen den Nationalpark Donau-Auen jährlich. Sowohl durch das nahe gelegene Einzugsgebiet der Bundeshauptstadt bedingt als auch durch die halboffene Landschaftsstruktur trägt die Obere Lobau den größten Teil dieser Öffentlichkeit.	
Durch die großflächige Bewaldung entsteht im gesamten Gebiet eine Minderung der Erlebnisqualität und Erlebbarkeit für die Naherholung.	Erhöhung des Erholungswerts und der Möglichkeit für ein naturnahes Kulturlandschaftserlebnis durch Raine mit Magerwiesenelemente, Wildrosengebüschen und Altbäumen sowie Obstbaumalleen und Kopfweidenreihen.
Die Beschränkung von Offenlandflächen auf Magerwiesen verstärkt den Nutzungsdruck durch BesucherInnen und Konflikte mit freilaufenden Hunden und Artenschutzzielen.	Entlastung von Magerwiesen als Erholungsflächen durch Angebote zur großräumigen Verteilung der BesucherInnen im Gebiet.
Für das Vorland ist eine weitere Konzentration der erholungssuchenden Bevölkerung zu erwarten, wenn das Nationalparkgebiet eine geringere Dichte an Bewirtschaftungswegen als Erholungswegenetz aufweist.	Schaffung eines flächigen Netzwerks störungsfreier Rückzugsorte in den unzugänglichen Strukturelementen für vielfältige Artengruppen auf allen Ackerflächen durch Anlage der Raine und Hecken innerhalb der Feldstücke mit 30 m Abstand zum Rand.
Für störungsempfindliche Großvogelarten und Huftiere ist eine Verminderung der Störung zu erwarten. Die Möglichkeit zur Beobachtung sensibler Tierarten wie Uhu, Rotwild und Wildschwein erhöht sich.	Erhaltung der historischen und einzigartigen Flurformen der einzelnen Feldstücke als Archiv der regionalen Umwelt- und Kulturgeschichte und Optimierung durch artenschutzgerechte Landschaftspflege der Wald- und Wegränder in den Rodungsinseln der Feldstücke durch Management von Neophyten und Abtransport des Mähgutes.
Verlust der historischen und einzigartigen Flurformen der einzelnen Feldstücke als Archiv der regionalen Umwelt- und Kulturgeschichte.	

A forgatókönyvek jellemzői

A regionális rekreációra gyakorolt hatások	
A Duna menti Árvízi Nemzeti Parkba érkező látogatók legnagyobb része már most is Bécsből érkezik. A Duna árterei Nemzeti Parkot évente mintegy egymillió ember látogatja meg. A szövetségi főváros közeli vízgyűjtő területe és a félig nyitott tájszerkezet miatt a Felső-Lobau viseli a közönség legnagyobb részét.	
A nagyarányú erdősítés miatt a helyi rekreáció élményminősége és átélhetősége az egész területen csökken. A nyílt területek durva legelőkre való korlátozása növeli a látogatók által gyakorolt használati nyomást, és konfliktusba kerül a szabadon élő kutyákkal és a fajmegőrzési célokkal. A hegylábak esetében a rekreációt kereső közönség további koncentrációja várható, ha a nemzeti park területén a menedzsmentútvonalak mint rekreációs ösvényhálózat kisebb sűrűségűek. A zavarásra érzékeny nagytestű madárfajok és patás állatok esetében a zavarás csökkenése várható. Megnö a lehetőség az olyan érzékeny állatfajok megfigyelésére, mint az uhu, a gímszarvas és a vadászsnó. Az egyes teredparabok történelmi és egyedi domborzati formáinak, mint a regionális környezeti és kultúrtörténeti archivumok elvesztése.	A rekreációs érték növelése és a természetközeli kultúrtáj élményének lehetősége a durva legelő elemekkel, vadrózsabokrokkal és öreg fákkal, valamint gyümölcsfákból álló fasorokkal és kopjafás tűzfasorokkal tarkított rétek révén. A durva legelőkre mint rekreációs területekre nehezedő nyomás enyhítése a látogatók nagyarányú eloszlására irányuló ajánlatok révén a térségben. A megközelíthetetlen szerkezeti elemekben a változatos fajcsoportok számára kiterjedt, zavartalan visszavonulási hálózat létrehozása valamennyi szántóterületen a szántóföldi szakaszokon belüli, 30 m-es peremtávolsággal rendelkező gerincek és sövények kialakításával. Az egyes meződarabok történelmi és egyedi domborzati formáinak mint a regionális környezet- és kultúrtörténet archivumainak megőrzése és optimalizálása a meződarabok tisztásszégein található erdő- és ösvényszegélyek fajtudatos tájfennntartásával, a neofitonok kezelésével és a kaszált anyag eltávolításával.

Merkmale der Szenarien

Auswirkungen auf die Ernährungssicherheit	
<p>Derzeit werden auf 180 Hektar Bio-Lebensmittel wie Roggen, Weizen, Futtergerste, Kartoffel und Grünerbse angebaut, die auch überwiegend in der Region konsumiert werden. Dazu kommt die Vermehrung des eigenen Saatguts als wesentlichem Baustein einer regionalen Selbstversorgung.</p>	
<p>Der Beitrag zur Nahversorgung wird aufgelassen und auf 0 Hektar gesenkt. Es entsteht eine relevante Verminderung der Versorgung der regionalen Bevölkerung mit Bio-Lebensmitteln wie Roggen, Weizen, Futtergerste, Kartoffel und Grünerbse, da gerade die im Nationalpark gelegenen Flächen durch ihre isolierte Lage eine höhere Resilienz gegen Krankheiten im Pflanzenbau besitzen und auch kleinklimatisch besser gegenüber Klimaveränderungen geschützt sind.</p>	<p>Der Beitrag zur Nahversorgung wird durch die Strukturierung nur geringfügig um etwa sechs Prozent auf etwa 170 Hektar vermindert. Einbeziehung der biodiversitätsfördernden Biolandwirtschaft mit 40-jähriger Erfahrung in den Forschungsauftrag des Nationalparks. Betriebswirtschaftliche Verbesserung durch Verminderung der spitzen Winkel der Feldstücke trotz Erhöhung der Randlinien, Bodenschutz durch naturnahe Fruchtfolgen und Winterbegrünungen.</p>

A forgatókönyvek jellemzői

Az élelmezésbiztonságra gyakorolt hatás	
<p>Jelenleg 180 hektáron termesztnek bioélelmiszereket, például rozsot, búzát, takarmányröpát, burgonyát és zöldborsót, amelyeket szintén túlnyomórészt a régióban fogyasztanak. Emellett a gazdaság saját vetőmagjainak szaporítása a regionális önellátás alapvető eleme.</p>	
<p>A helyi ellátáshoz való hozzájárulást felhagyják, és 0 hektárra csökkentik. Jelentősen csökken a térség lakosságának bioélelmiszerekkel - rozs, búza, takarmányröpa, burgonya, zöldborsó - való ellátása, mivel különösen a nemzeti parkban fekvő területek elszigetelt fekvésük miatt jobban ellenállnak a növénytermesztésben előforduló betegségeknek, és a kisméretű klíma szempontjából is jobban védettek az éghajlati változásokkal szemben. Translated with www.DeepL.com/Translator (free version)</p>	<p>A helyi ellátáshoz való hozzájárulás a strukturálás következtében csak kis mértékben, mintegy hat százalékkal, mintegy 170 hektárra csökken. A biológiai sokféleséget növelő, 40 éves tapasztalattal rendelkező biogazdálkodás bevonása a nemzeti park kutatási megbízásába. Gazdaság-gazdasági javulás a szántófölddarabok hegyesszögének csökkentésével a szegélyvonalak növelése ellenére, talajvédelem a természetközeli vetőforgóval és a téli zöldítéssel.</p>

Merkmale der Szenarien

Auswirkungen auf Umweltforschung und Umweltbildung	
<p>Die Erforschung der Natur in ihrer Dynamik ist ein wichtiges Element der Nationalparkarbeit. Wechselwirkungen zwischen der Sicherung unserer Lebensgrundlagen in einer veränderlichen Umwelt mit der Sicherung von hunderten Offenlandarten könnte in einem kleinen Teil des Nationalparks ein weiteres Element der Forschung werden.</p>	
<p>Erhaltung der bestehenden Möglichkeiten für Umweltbildung durch Vergrößerung zusammenhängender Waldflächen mit ihren Entstehungsphasen.</p> <p>Schaffung eines zusammenhängende Magerwiesenkomplexes im Bereich der Schusterau im Anschluss an bestehende Magerwiesen.</p> <p>Rücknahme des menschlichen Einflusses durch Auflassung von Bewirtschaftungswegen.</p>	<p>Verbesserung der Möglichkeiten für integrierte Umweltbildung zu Klimaanpassung, Ernährungssicherheit, Kulturlandschafts- und Artenschutz.</p> <p>Erweiterung des Forschungsfelds des Nationalparks in der biodiversitätsfördernden Klimaanpassung in der halboffenen, reichstrukturierten Bio-Feldlandschaft.</p> <p>Stärkung der regionalen Ernährungssicherheit durch Verbesserung des Kleinklimas mit Hilfe von dauerhaften Strukturelementen in der Feldflur.</p>

A forgatókönyvek jellemzői

A környezeti kutatásra és a környezeti nevelésre gyakorolt hatás	
<p>A természet dinamikájának tanulmányozása a nemzeti parki munka fontos eleme. A megélhetésünk védelme a változó környezetben és a több száz szabadföldi faj védelme közötti kölcsönhatások a kutatás egy újabb elemévé válhatnak a Nemzeti Park egy kis részén.</p>	
<p>Erhaltung der bestehenden Möglichkeiten für Umweltbildung durch Vergrößerung zusammenhängender Waldflächen mit ihren Entstehungsphasen.</p> <p>Schaffung eines zusammenhängende Magerwiesenkomplexes im Bereich der Schusterau im Anschluss an bestehende Magerwiesen.</p> <p>Rücknahme des menschlichen Einflusses durch Auflassung von Bewirtschaftungswegen.</p>	<p>A környezeti nevelés meglévő lehetőségeinek megőrzése az összefüggő erdőterületek növelésével, azok kialakulási fázisaival.</p> <p>Egybefüggő legelőkomplexum létrehozása a Schusterau területén a meglévő legelők mellett.</p> <p>Az emberi befolyás visszavonása a művelési utak elhagyásával.</p>

Folgenkostenabschätzung Landschaftspflege

Folgenkostenabschätzung (ca. 180 Hektar, Schätzung aufgrund von eigenen Berechnungen)	
Jedes Szenario benötigt vorbereitende und begleitende Maßnahmen, um Umweltschäden auszuschließen. Aufgrund von Vergleichswerten wurden die folgenden Kosten als Orientierungswerte für Entscheidungen zusammengestellt.	
Szenario A Einmalig € 540.000,00 für die Vorbereitung und Anlage der Waldentwicklungsflächen und Magerwiesen Jährlich € 8.000,00 Wiesenpflege	Szenario B Einmalig € 70.000,00 für die Herstellung der Landschaftselemente Jährlich € 60.000,00 Pflege der Landschaftselemente
160 ha Anlage Waldentwicklungsflächen, Sukzession, Initialpflanzungen und Neophytenmanagement: € 320.000,00 innerhalb von fünf Jahren 160 ha Entwicklungspflege Waldentwicklungsflächen, Sukzession, Initialpflanzungen und Neophytenmanagement: € 160.000,00 innerhalb von fünf Jahren Kosten für Anlage von ca. 20 ha Magerwiesen: € 60.000,00 Kosten für jährliche Erhaltungskosten von ca. 20 ha Magerwiesen: € 8.000,00 pa.	Winterbegrünung auf den nicht durch Wintergetreide belegten Ackerflächen (ca. 60 ha), betriebliche Voraussetzung sind noch zu klären, damit keine Erschwernisse durch Wildkrautdruck entstehen: € 8.000,00 p.a. Anlage der 10,7 Hektar dauerhaften Elemente (Bodenvorbereitung, Einsatz spontan und gelenkt, Bepflanzung, fachliche Begleitung): € 70.000,00 Erhaltungskosten für die Pflege der dauerhaften Elemente: eine Vollzeitstelle im Landwirtschaftsbetrieb € 60.000,00 pa.

Hatásköltség-értékelés Tájgazdálkodás

Utófinanszírozási költségbecslés (kb. 180 hektár, saját számításokon alapuló becslés).	
Mindegyik forgatókönyv előkészítő és kísérő intézkedéseket igényel a környezeti károk kizárása érdekében. Az összehasonlító értékek alapján a következő költségeket állították össze a döntésekhez szükséges orientációs értékeként.	
A forgatókönyv Egyszeri 540 000,00 € az erdőfejlesztési területek és legelők előkészítésére és létrehozására. Évente 8.000,00 € rétfenntartás	B forgatókönyv Egyszeri 70.000,00 EUR a tájképi elemek előállítására. Évente 60.000,00 € A tájképi elemek karbantartása
160 hektár erdőfejlesztési terület létrehozása, szukcesszió, kezdeti telepítés és neofita gazdálkodás: 320.000,00 € öt éven belül. 160 ha fejlesztés erdőfejlesztési területek fenntartása, szukcesszió, kezdeti ültetés és neofita kezelés: 160.000,00 € öt éven belül. A kb. 20 hektár durva gyepterület létrehozásának költségei: 60 000,00 € A kb. 20 ha durva gyepterület éves fenntartásának költségei: 8 000,00 € évente.	Téli vetés a téli gabonafélék által nem elfoglalt szántóföldeken (kb. 60 ha), a működési követelményeket még tisztázni kell, hogy a vadon élő gyomok okozta nyomás ne okozzon nehézségeket: 8 000,00 € évente. A 10,7 hektáryi állandó elem létrehozása (talaj-előkészítés, spontán és ellenőrzött vetés, ültetés, szakmai felügyelet): 70 000,00 € Az állandó elemek fenntartási költségei: egy teljes munkaidős álláshely a mezőgazdasági vállalkozásban 60.000,00 € évente.

Spezifische Synergien zwischen Naturschutz, Umweltforschung, Umweltbildung, Erholung und Landwirtschaft im Szenario B

- Artenschutz für gefährdete Schutzgüter des NP Donau-Auen wie Feldhamster, Zauneidechse, Neuntöter, Dorngrasmücke, Argusbläuling, Wiener Nachtpfauenaug, Kupferlaufkäfer, Schmalbienen, Aufrechter Ziest, Acker-Steinsäme
- Erhöhung der Lebensraumvielfalt für 500 Offenlandarten durch Schaffung dauerhafter Strukturelemente
- Betriebswirtschaftliche Verbesserung durch Verminderung der spitzen Winkel der Feldstücke trotz Erhöhung der Randlinien
- Erhaltung eines naturnahen, unbefestigten Zustandes der Erholungs- und Bewirtschaftungswege als Lebensraum für Offenlandarten
- Schaffung eines flächigen Netzwerks störungsfreier Rückzugsorte in den Strukturelementen für vielfältige Artengruppen auf allen Ackerflächen durch Anlage der Raine und Hecken innerhalb der Feldstücke mit 30 m Abstand zum Rand
- Artenschutzgerechte Landschaftspflege der Wald- und Wegränder in den Rodungsinseln der Feldstücke durch Management von Neophyten und Abtransport des Mahgutes
- Klimaanpassung und Gewährleistung der regionalen Ernährungssicherheit durch Verbesserung des Kleinklimas
- Bodenschutz durch naturnahe Fruchtfolgen und Winterbegrünungen
- Erhöhung des Erholungswerts und der Möglichkeit für ein naturnahes Kulturlandschaftserlebnis durch Obstalleen, Kopfweidenreihen, Raine mit Magerwiesenelemente, Wildrosengebüschen und Altbaumen
- Angebot für eine umfassende Umweltbildung, zu Klimaanpassung, Ernährungssicherheit, Kulturlandschafts- und Artenschutz in der halböffenen, reichstrukturierten Bio-Feldlandschaft

A természetvédelem, a környezetvédelmi kutatás, a környezeti nevelés, a rekreáció és a mezőgazdaság közötti konkrét szinergiák a B forgatókönyvben

Fajvédelem a Donau-Auen NP veszélyeztetett védett fajai számára, mint például mezei hörcsög, homoki gyík, vörösátu zsúrló, fehérbegy, kék lepke, bécsi éjjeli pávászem, rézbogar, keskeny bogár, felálló hadas, mezei kovirozsa.

Az élőhelyi sokféleség növelése 500 szabadföldi faj számára állandó szerkezeti elemek létrehozásával

A gazdaság gazdaságosságának javítása a meződarabok hegyesszögének csökkentésével a szegélyvonalak növekedése ellenére is

A rekreációs és mezőgazdasági utak természetközeli, burkolatlan állapotának fenntartása, mint élőhely a külterületi fajok számára.

Zavartalan visszahúzódási helyek kiterjedt hálózatának létrehozása a szerkezeti elemekben a különböző fajcsoportok számára valamennyi szántóföldön a szántófölddarabokon belüli gerincek és sövények kialakításával, a szélétől 30 m távolságban.

A szántóföldi szakaszok tisztásgazdálkodásánál erdő- és ösvényszegélyek fajbarát tájgazdálkodása a neofitonok kezelésével és a kaszált anyag eltávolításával.

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a regionális élelmezésbiztonság biztosítása a mikroklíma javításával

Talajvédelem a természetközeli vetésforgók és téli vetések révén

A rekreációs érték növelése és a természetközeli kultúrtáj megtapasztalásának lehetősége a gyümölcsösök, a kopjafás fűzfásorok, a durva gyepelével tarkított rétek, a vadrosabokrok és az öreg fák révén.

Átfogó környezeti nevelés az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, az élelmezésbiztonság, a kultúrtáj és a fajvédelem témakörében a felhívított, gazdagon strukturált ökológiai szántóföldtájban.